DIGNITY
DANSK
INSTITUT
MOD TORTUR

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Høringssvaret er fremsendt pr.
e-mail til: uim@uim.dk og pcb@uim.dk

København, d. 16. februar 2018

Vedr.: **Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Midlertidig beskyttelsesstatus for visse udlændinge samt afvisning af realitetsbehandling af asylansøgninger, når ansøgeren har opnået beskyttelsesstatus i et andet EU-land m.v.) (Ophævelse af revisionsbestemmelse)**

DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur ønsker at takke Udlændinge- og Integrationsministeriet for anmodningen af 19. januar 2018 om en udtalelse om ovennævnte udkast til lovforslag.

Formålet med lovforslaget er at ophæve revisionsbestemmelsen i udlændingelovens § 3, da Ministeriet er af den opfattelse, at reglerne om midlertidig beskyttelsesstatus, jf. udlændingelovens § 7, stk. 3, og familiesammenføring i praksis fungerer efter hensigten. Bestemmelsen er siden 2015 hovedsageligt blevet anvendt overfor syriske flygtninge.

DIGNITY henviser til vores tidligere kritiske høringssvar vedrørende midlertidig beskyttelsesstatus og udsættelse af retten til familiesammenføring for denne persongruppe i op til 3 år, jf. breve af 6. november 2014 og 6. januar 2016 (bilag 1 og 2). DIGNITY fastholder vores tidligere fremsatte kritik og ønsker yderligere at understrege lovens mange negative konsekvenser for torturofre og traumatiserede flygtninge.

I lyset af de kritiske bemærkninger fra en række danske organisationer og Institut for Menneskerettigheder ville det have været nærliggende at ændre udlændingeloven, således at flygtninge på midlertidig beskyttelsesstatus ville få ret til familiesammenføring på linje med andre flygtninge.

DIGNITY ønsker at fremsætte følgende specifikke kommentarer:

DIGNITY
Dansk Institut Mod Tortur
Bryggervangen 55
2100 København Ø

Tel. +45 33 76 06 00
Fax +45 33 76 05 10

info@dignityinstitute.dk
www.dignityinstitute.dk

CVR nr. 69735118
P-nr. 1002304764
EAN 5790000278114
LOK nr. 5790001376147

Danske Bank Nr.
4183-4310821209

Konsekvenser for integration og rehabilitering som følge af midlertidig beskyttelsesstatus

Dansk Flygtningehjælp påpegede i første runde af denne høring, at reglerne om midlertidig beskyttelsesstatus har medført en række negative konsekvenser for de berørte flygtninge, herunder skabt utryghed for fremtiden. De har derfor svært ved at finde motivationen til at lære dansk, deltage i praktik mv.[1] Røde Kors tilføjede, at reglerne har en negativ effekt på flygtninges evne til at integrere sig i det danske samfund og til at etablere og indgå i sociale relationer, samt opnå en tilknytning til arbejdsmarkedet.[2]

DIGNTIY har samme erfaringer med vores målgruppe og kan tilføje, at mangeårige arbejde med rehabilitering har vist, at jo længere tid der går inden man når i sikkerhed, jo mere skadet bliver ens psyke. En del flygtninge har som reaktioner på krig og flugt udviklet post traumatiske belastningsreaktioner (PTSD). Den fortsatte usikre fremtid bevirker, at disse belastningsreaktioner vedligeholdes og symptomerne forstærkes med stor risiko for at de udvikler sig til kroniske og stationære tilstande. Dette kan i værste fald hindre en meningsfuld rehabilitering.

Udskydelse af adgang til familiesammenføring

DIGNTIY har tidligere bemærket, at flygtninge, som endnu ikke har fået familien samlet, har umådeligt svært ved at indgå i en integrations- og behandlingsproces, idet alle tanker og al mental energi samler sig om familien i hjemlandet. Med afsæt i vores mangeårige erfaring vedrørende rehabilitering af stærkt traumatiserede torturofre ønsker vi at påpege, at behovet for familie og netværk er helt afgørende i et rehabiliterende perspektiv. Alle flygtninge har et essentielt behov for samvær med den nære familie, såfremt de skal gøre sig forhåbninger om at genvinde deres mentale og fysiske helbred og på sigt kunne lykkes med at integrere sig i det danske samfund.

I lyset af ovenstående anbefaler DIGNITY, at reglerne om midlertidigt beskyttelsesstatus og udskydelse af adgang til familiesammenføring i 3 år ændres, og at Ministeriet i det mindste

[1] Evaluering af reglerne om en midlertidig beskyttelsesstatus for visse udlændinge i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 3, jf. lovbemærkningerne.
[2] Ib.

fastholder en løbende og regelmæssig evaluering og revision af disse regler, som har vidtgående menneskelige konsekvenser for mange flygtninge.

Med venlig hilsen

Elna Søndergaard
Senior Legal Rådgiver

Bilag 1	Høringssvar af 6. november 2014
Bilag 2	Høringssvar af 6. januar 2016

BILAG 2

oasis
behandling og rådgivning for flygtninge

DIGNITY
DANSK
INSTITUT
MOD TORTUR

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Att.: Thomas Højgaard
Slotholmsgade 10
1216 København K

København, den 6. november 2014

Vedr.: **Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Midlertidig beskyttelsesstatus for visse personer samt afvisning af realitetsbehandling af asylansøgninger, når ansøgeren har opnået beskyttelse i et andet EU-land mv.)**

Vi ønsker hermed at takke justitsministeriet for anmodningen af 24. oktober 2014 om en udtalelse om ovennævnte udkast til lovforslag. DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur, OASIS og RCT-Jylland vil i det følgende fremsætte vores bemærkninger om udkastets forenelighed med Danmarks internationale forpligtelser og dets konsekvenser for den berørte personkreds' integration og rehabilitering.

1) **Det er tvivlsomt, om den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 7, stk. 3 er i overensstemmelse med forbuddet mod refoulement i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 og FNs torturkonventions artikel 3.**

Efter vores opfattelse bygger afgræsningen af den persongruppe, som ville kunne opnå midlertidig beskyttelsesstatus efter den forslåede bestemmelse i udlændingelovens § 7 stk. 3, på en indskrænkende fortolkning af retspraksis fra den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD), herunder særligt dommen *Sufi and Elmi vs. Great Britain*. Det skyldes, at justitsministeriets afgrænsning af persongruppen alene inddrager de fire kriterier i dommens præmis 241, selvom EMD udtrykkeligt pointerer, at disse fire kriterier ikke er udtømmende.

I *Sufi and Elmi vs. Great Britain* statuerede EMD, at en udsendelse af de somaliske statsborgere til den sydlige -eller centrale Al-Shabaab-kontrollerede del af Somalia ville udgøre en krænkelse af EMRK artikel 3, på baggrund af den særligt dårlige menneskerettighedssituation i disse områder, selvom det gennerelle voldsniveau i disse områder var lavere end i Mogadishu (præmis 272).

I *Sufi and Elmi vs. Great Britain* fastslog EMD endvidere, at en udsendelse til flygtninge - og IDP lejre i de mere fredelige områder af Somalia, ligeledes ville krænke EMRK art 3, på grund af manglen på basale fornødenheder i lejrende, jfr. dommens præmis 283 sammenholdt med 292; på bagrund af M.S.S. v. Belgium and Greece, præmis 263;

> *"an applicant's ability to cater for his most basic needs, such as food, hygiene and shelter, his vulnerability to ill-treatment and the prospect of his situation improving within a reasonable time-frame"*

Vi anbefaler at man enten udelader bestemmelsen i § 7 stk. 3 eller alternativt ændrer dens ordlyd, således at den bringes i overensstemmelse med EMRK art. 3 og dermed ikke alene henviser til *"en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile"*, men ligeledes henviser til andre mulige situationer, hvor udvisning vil krænke EMRK artikel 3; herunder menneskerettighedssituationen i det pågældende land.

2) **Vi mener ikke, at kriterierne for inddragelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse, jf. bemærkningerne til lovforslaget, med henvisning til den forslåede bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 1 nr. 1 pkt. 2, er i fuld overensstemmelse med refoulement forbuddet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 3 (forbuddet mod tortur og anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf)**

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (punkt 2.5.2), at spørgsmålet om inddragelse af opholdstilladelsen vil blive aktuelt, når der foreligger en forbedring af de gennerelle forhold i hjemlandet. Ifølge § 7, stk. 3, foreslås det nu at give hjemmel til udsendelse på trods af, at forholdene i hjemladet *"forsat er alvorlige og må betegnes som skrøbelige og uforudsigelige"*, blot ændringerne i forholdene ikke må antages at være af *"helt midlertidig karakter"*.

Ovennævnte kriterier for, hvornår en midlertidige beskyttelsesstatus ville kunne inddrages, er upræcise og ufuldstændige i forhold til den reelle beskyttelse, som ydes efter EMRK artikel 3. Hertil kommer, at bemærkningerne ikke afspejler de andre mulige gennerelle forhold i et land, der vil kunne medføre at en udsendelse vil være i strid med EMRK artikel 3.

Vi anbefaler, at man ændrer ordlyden af **udlændingelovens § 19, stk. 1 nr. 1 pkt. 2**, således at bestemmelsen bringes i overensstemmelse med refoulement forbuddet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 3.

3) **Vi mener, at de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 9 stk. 1 nr. 1, litra d og § 9 stk. 1 nr. 2 litra d, vedrørende begrænsningerne i familiesammenføring, er vanskeligt forenelige med EMRK art 3 (tortur, mv.) og art. 8 (privat- og familieliv)**

Denne lovregulering vedrører primært statens positive forpligtelser til at yde bistand til den enkelte persons realisering af de rettigheder, der omfattes af EMRK artikel 8. EMD's praksis i sager, der angår samværet mellem forældre og børn, bygger på den principelle opfattelse at barnets tarv må tillægges særlig og undertiden afgørende betydning og at staten skal yde særlig assistance til børn, der søger beskyttelse, se bl.a. dommen POPOV vs. FRANCE, præmis 91.

"The Court has also observed that the Convention on the Rights of the Child encourages States to take the appropriate measures to ensure that a child who is seeking to obtain refugee status enjoys protection and humanitarian assistance, whether the child is alone or accompanied by his or her parents. "

Det fremgår også af retspraksis fra EMD, at i sager hvor domstolen har fundet afslag på opholdstilladelse foreneligt med EMRK art. 8, har det hovedsageligt været baseret på en forudsætning om at de pågældende familiemedlemmer i stedet vil kunne etablere familieliv i ansøgerens oprindelsesland, jfr. den kommenterede Europæiske menneskerettighedskonvention s. 748. Forældre, der er omfattet af EMRK art. 3 – uanset om det er på individuelt eller generelt grundlag - vil imidlertid ikke have denne mulighed for at etablere familieliv i hjemlandet.

Det taler endvidere imod lovforslagets forenelighed med EMRK art. 3, at EMD's Storkammer - netop i her november 2014 efter fremsættelsen af høringsanmodningen - har fundet det uforeneligt med EMRK art. 3 at udsende en afghansk familie fra Schweiz til Italien, bl.a. på baggrund af, at familien muligvis i en periode ville blive placeret adskilt under behandlingen af asylansøgningen, jfr. Tarakhel vs. Switzerland (præmis 122).

Vi er således af den overbevisning, at en systematisk adskillelse i ét år af børn/ægtefælle fra herboende person med opholdsgrundlag, jfr. Udlændingelovens § 7, stk. 2 og det foreslåede stk. 3, ikke er i overensstemmelse med EMRK art. 3 eller 8, og vi er således ikke enige i ministeriets vurdering af at hensynet til "landets økonomiske velfærd" kan opveje systematisk adskillelse af den nære familie.

Vi mener endvidere ikke, at det værn som udlændingelovens § 9 c repræsenterer, hvor personer med midlertidig beskyttelsesstatus undtagelsesvis kan få familiesammenføring i det første år, f.eks. hvis de i hjemlandet har passet en handicappet ægtefælle eller har alvorligt syge mindreårige børn, bringer denne ellers systematiske adskillelse af den nære familie i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Vi anbefaler, at man udelader den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 stk. 1 nr. 1, litra d og § 9 stk. 1 nr. 2 litra d, og at man bevarer den hidtidige adgang for at familiesammenføring for personer med opholdstilladelse, jfr. udlændingelovens § 7 eller 8

4) Afsluttende sundhedsfaglige bemærkninger om lovforslagsudkastets konsekvenser for mulighederne for integration og rehabilitering

Flygtninge, som endnu ikke har fået familien samlet, har umådeligt svært ved at indgå i en integrations- og behandlingsproces, idet alle tanker og al mental energi samler sig om familien i hjemlandet. Så længe det fundamentale menneskelige behov for sikkerhed, tryghed og stabilitet for den enkelte og for familien, ikke er dækket, vil angst og frygt for fremtiden dominere hverdagen. Det betyder, at hverdagen bliver en fortsat kamp for at holde bekymringer og angst på afstand, den flygtede overlever mere end lever, og den konstante tilstedeværelse af ængstelse og uro hindrer mulighederne for at indlære nyt, udvikle sig og indgå i en integrationsproces.

Den flygtede skal leve med en stor utryghed ift. familiens fremtid, og er tvunget til at følge familiens liv på lang afstand og håbe, at familien kan samles med livet i behold. Livet bliver sat på et pinefuldt "stand by", - det samme sker for ægtefælle og børn i hjemlandet.

Mange års erfaring med rehabilitering har vist, at jo længere tid der går inden man når i sikkerhed, jo mere skadet bliver vores psyke. En del flygtninge har som reaktioner på krig og flugt udviklet post traumatiske belastningsreaktioner (PTSD). Den fortsatte usikre fremtid for familien bevirker, at disse belastningsreaktioner vedligeholdes og symptomerne forstærkes med stor risiko for at de udvikler sig til kroniske og stationære tilstande.

Man kan spørge, om det er fornuftigt, at vi som samfund medvirker til, at mennesker der i forvejen er psykisk nedbrudte reelt nedbrydes yderligere, ved at vi hensætter dem og familien i en endnu længere uvished om en fælles fremtid, end de nu lovgivningsmæssigt befinder sig i.

I et behandlingsperspektiv er ro og stabilitet afgørende for et vellykket behandlingsforløb. I sin nuværende form tager udkastet til lovforslaget desværre ikke højde for ovennævnte forhold, men såfremt de foreslåede ændringer medtages i det endelige udkast vil dette væsentligt forbedre perspektiverne for, at denne i forvejen udsatte gruppe opnår en forbedret helbredstilstand.

Vi står naturligvis til rådighed, såfremt I måtte ønske yderligere oplysninger.

Med Venlig hilsen

Leif Christensen Centerleder, RCT-Jylland	Ruth Lauge, centerleder Centerleder	Karin Verland Direktør

BILAG 2

DIGNITY
DANSK
INSTITUT
MOD TORTUR

Udlændinge-, Integration – og
Boligministeriet
Att.: Jesper Gori
Høringssvaret er fremsendt pr.
e-mail til: uibm@uibm.dk og
sbo@uibm.dk

København, den 6. januar 2016

Vedr.: **Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven, Lovforslag nr. L 87 af 10. december 2015 (Udskydelse af retten til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus, skærpelse af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse, skærpelse af reglerne om inddragelse af flygtninges opholdstilladelse m.v.)**

Vi ønsker hermed at takke Udlændinge-, Integration – og Boligministeriet for anmodningen af 10. december 2015 om en udtalelse om ovennævnte udkast til lovforslag. DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur, vil i det følgende høringsvar alene fremsætte vores bemærkninger til udskydelsen af adgangen til familiesammenføring til udlændinge med midlertidig beskyttelsesstatus og dens forenelighed med Danmarks internationale forpligtelser og forslagets konsekvenser for den berørte personkreds' integration og rehabilitering. Vi har desværre ikke haft mulighed for at forholde os til lovforslagets øvrige dele.

DIGNITY mener, at de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 9 stk. 1 nr. 1, litra d, § 9 stk. 1 nr. 2 litra d og § 9 stk. 1 nr. 3 litra d, vedrørende udskydelsen af retten til familiesammenføring, er vanskeligt forenelige med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8 (retten til privat- og familieliv).

Ad. Inddragelse af forholdet "tilknytning til opholdslandet" ved familiesammenføring til personer med midlertidig beskyttelsesstatus

Denne lovregulering vedrører primært statens positive forpligtelser til at yde bistand til den enkelte persons realisering af de rettigheder, der omfattes af EMRK artikel 8, herunder særligt retten til familieliv.

Der er ikke tvivl om statens positive forpligtelse til at give familiesammenføring og dermed opholdstilladelse til opsplittede ægtefæller, samlevere og disses børn, i situationer hvor familien ikke kan forventes at udøve deres familieliv i hjemlandet. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD) praksis vedrørende familiesammenføring, jfr. EMRK artikel 8, afspejler at staten har en forpligtigelse til at give relativt lempelig adgang til familiesammenføring for flygtning og andre udlændinge, hvis beskyttelsesbehov er anerkendt i form af tildeling af asyl og de dermed ikke uden risiko for overgreb kan vende tilbage til oprindelseslandet, for at udøve deres familieliv der, jfr. EMRK-Kommentar.[1]

I forhold til dette grundlæggende princip er det afgørende, at personen er tildelt asyl – og ikke på hvilket grundlag asyl er givet. At EMD skulle vurdere en sag om familiesammenføring fra en person der får tildelt asyl jfr. udlændingeloven § 7 stk. 1 eller § 7 stk. 2 anderledes end en person der tildeles asyl i form af midlertidig opholdstilladelse, jfr. Udlændingeloven § 7. Stk. 3 (dvs. med henvisning til EMRK artikel 3), synes der således ikke at være noget belæg for. Endvidere vil en sådan forskelsbehandling i sig selv være i strid med diskriminationsforbuddet i EMRK art. 14.

Konklusionen er således, at personer med midlertidig beskyttelsesstatus, jfr. udlændingeloven § 7 stk. 3, har ret til en relativ lempelig adgang til familiesammenføring på line med personer, som tildeles asyl efter udlændingeloven §7, stik. 1 eller stk. 2.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget[2] afspejler EMD praksis, at der kan stilles krav til ansøgeren om at udnytte alternative muligheder for udøvelse af familieliv, hvilket ligeledes knytter sig til spørgsmålet om tilknytning til henholdsvis oprindelsesland og opholdsland. Dette er dog ikke relevant, når vi har at gøre med udlændinge, der er tildelt asyl og dermed ikke har mulighed for at bosætte sig i oprindelseslandet (eller tredjeland) jfr. EMRK-Kommentar[3] og der må være en stærk formodning for at personer, der får midlertidig beskyttelsesstatus, vil blive sidestillet hermed.

Den grundlæggende argumentation for foreneligheden med EMRK. Artikel 8 i bemærkningerne til lovforslaget, som bl.a. fremgår via nedenstående citat fra bemærkningerne,[4] inddrager forholdet "tilknytning" i vurderingen af forenelighed, hvilket er et irrelevant forhold, når vi taler om mennesker, der ikke har mulighed for at udøve deres ret til familieliv i hjemlandet.

> *"Det midlertidige ophold må inden for de første tre år i almindelighed føre til, at karakteren og omfanget af partnernes tilknytning til Danmark vil være begrænset. Det må antages at den begrænsede varighed af opholdet her i landet, beskyttelsesbehovets forventelige midlertidige karakter og det forhold, at opholdstilladelsen kun er meddelt for et år ad gangen vil indgå med betydelig vægt i vurderingen af om den pågældende efter Menneskerettighedskonventionen artikel 8 vil have krav på familiesammenføring."*

[1] Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 1-9, kommenteret af Peer Lorenzen m.fl. 3. Udgave, s. 748
[2] Bemærkningerne til lovforslaget, afsnit 2.1.22, 2.2.1, og 2.2.2.1
[3] Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 1-9, kommenteret af Peer Lorenzen m.fl. 3. Udgave, s. 748
[4] Bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.2.2, s. 13

Ad. Systematisk udskydelse af familiesammenføring i tre år

Selvom EMD ikke direkte har forholdt sig til tilfælde, hvor medlemsstater generelt udskyder retten til familiesammenføring for en gruppe af asylansøgere, så er der en række sager hvor EMD forholder sig til om sagsbehandlingstiden medfører en krænkelse af EMRK art. 8. EMD har blandt andet forhold sig til dette i afgørelserne Mugenzi v. France (application no. 52701/09), Tanda-Muzinga v. France (no. 2260/10) og Senigo Longue and Others v. France (no. 19113/09.

Følgende fremgår af domstolens pressemeddelelse vedrørende afgørelserne[5]:

> *"Lastly, it had taken almost three and a half years and five years respectively for Mr Tanda-Muzinga and Mr Mugenzi to obtain a final decision on their applications; in the Court's opinion, these time periods were excessive, given the applicants' specific situations and what was at stake for them in the verification procedure."*
>
> *"In those three cases, since the national authorities had not given due consideration to the applicants' specific circumstances, the Court concluded that the family reunification procedure had not offered the requisite guarantees of flexibility, promptness and effectiveness to ensure compliance with their right to respect for their family life. For that reason, the State had not struck a fair balance between the applicants' interests on the one hand, and its own interest in controlling immigration on the other, in violation of Article 8."*

DIGNITY er således at den opfattelse, at en automatisk udskydelse af familiesammenføring i 3 år, er at sidestille med overstående praksis fra EMD, hvor domstolen har statueret krænkelse.

Særligt vedrørende børns rettigheder til at blive genforenet med deres forældre, synes kravet om hurtig og effektiv behandling af sagen at være tungvejende elementer i EMDs vurdering, jfr. bl.a. dommen POPOV v. FRANCE[6]

> *"The Court has also observed that the Convention on the Rights of the Child encourages States to take the appropriate measures to ensure that a child who is seeking to obtain refugee status enjoys protection and humanitarian assistance, whether the child is alone or accompanied by his or her parents. "*

Ad. sundhedsmæssige bemærkninger om udskydelsen af retten til familiesammenførings konsekvenser for mulighederne for integration og rehabilitering.

Der er ingen nøjagtige tal på, hvor mange flygtninge der lever med traumer i Danmark, men det skønnes at ca. 30 % af herboende flygtninge er traumatiserede og har behov for rehabilitering.

---

[5] Press release, by the ECHR, "Family reunification procedure: need for flexibility, promptness and effectiveness" 10.07.20111

[6] POPOV v. FRANCE (Applications nos. 39472/07 and 39474/07), pr. 91

Nyere forskning viser, at torturoverlevere har en højere grad af sygdomssymptomer end svært psykotiske patienter, og at de funktionsmæssigt er på niveau med demensramte patienter. Samme forskning viser, at torturoverlevere har brug for længerevarende rehabilitering før de bliver arbejdsdygtige.

Traumatiseringen og dens konsekvenser er en højst kompleks størrelse og individuelt betinget. Individer reagerer forskelligt på belastninger som fx krigsoplevelser, herunder også tortur, flugt og tilpasning i eksillandet. Alle flygtninge - uanset deres opholdsgrundlag - har oplevet krig, flugt og eksilproblematikker, og behovet for rehabilitering kan derfor ikke knyttes entydigt sammen med den pågældende flygtnings opholdsgrundlag.

Mange års erfaring med rehabilitering af stærkt traumatiserede flygtninge og deres familier i DIGNITY viser, at behovet for familie og netværk er helt afgørende i et rehabiliterende perspektiv. Derfor mener vi, at alle flygtninge har et essentielt behov for samvær med den nære familie, såfremt de skal gøre sig forhåbninger om at genvinde deres mentale og fysiske helbred, og på sigt kunne blive aktive medborgere i det danske samfund. Vi mener, at adskillelsen fra den nære familie i op til 3 år, vil modvirke mulighederne for at kunne indgå i et meningsfuldt rehabiliterings-forløb. Erfaring fra DIGNITY viser, at ressourcerne til rehabilitering ved adskillelse ofte bindes i savn, bekymring og velbegrundet frygt for familiens sikkerhed.

DIGNITYs erfaringer med rehabilitering af traumatiserede flygtninge viser ligeledes, at jo længere tid, den enkelte er underlagt belastninger, jo større skade tager psyken, og desto sværere bliver det at opnå bedring og dermed mulighed for at kunne opnå et rimeligt funktionsniveau. Når man som samfund aktivt medvirker til at adskille nære familiemedlemmer, vedligeholdes og forværres belastningerne, og jo større skade påføres flygtningene og deres nærmeste. Dermed forstærkes eventuelle symptomer for de traumatiserede, og der er stor risiko for, at disse udvikler sig til kroniske og stationære tilstande. DIGNITY mener derfor, at adskillelsen af familier potentielt kan medvirke til at fastholde en gruppe af mennesker i kronisk sygdom. Denne gruppe vil på sigt have en høj risiko for ikke at kunne forsørge sig selv, og vil udgøre en forsørgelsesbyrde for det danske samfund, fremfor at blive aktive og velfungerende medborgere.

Når man henser til, at vi som samfund antager, at integration primært foregår via deltagelse på det danske arbejdsmarked, forekommer det, efter vores opfattelse, kontraproduktivt, at opretholde adskillelsen af flygtninge og deres nære familiemedlemmer og dermed besværliggøre mulighederne for bedring af sundhedstilstanden hos denne gruppe.

Såfremt situationen i et krigshærget land som Syrien ikke stabiliseres indenfor en nær fremtid, vil disse børn og familier uvægerligt blive en del af det danske samfund på et senere tidspunkt. Vi vil som samfund da (før eller siden) blive konfronteret med familier, der lever i dysfunktion pga. både børn og forældres symptomer.

DIGNITY mener, at såvel det danske samfund som det enkelte individ mister nogle helt afgørende muligheder, når vi fratager mennesker denne basale og helt essentielle ressource ved at begrænse retten til familiesammenføring. At leve i fortsat usikkerhed om ens nærmestes skæbne er ikke – og har aldrig været helbredsmæssigt befordrende.

Afsluttende bemærkninger

DIGNITY har noteret, at ministeriet gør opmærksom på, at der er en vis risiko for at EMD i forbindelse med prøvelse af en konkret sag vil kunne nå frem til, at det ikke efter EMRK artikel 8 er muligt generelt at stille krav om 3 års ophold som betingelse for familiesammenføring for udlændinge med opholdstilladelse, jfr. udl. § 7 stk. 3.[7] DIGNITY mener dog, at dette er en meget forsigtig vurdering og er af den klare overbevisning at EMD i en sådan sag vil finde krænkelse af rettigheden, hvorfor denne del af lovforslaget bør bortfalde.

DIGNITY mener endvidere ikke, at det værn som udlændingelovens § 9 c repræsenterer, hvor personer med midlertidig beskyttelsesstatus undtagelsesvis kan få familiesammenføring i de første tre år, f.eks. hvis de i hjemlandet har passet en handicappet ægtefælle eller har alvorligt syge mindreårige børn, bringer denne ellers systematiske adskillelse af den nære familie i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Afslutningsvis opfordrer vi ministeriet til at redegøre for, hvorledes de foreslåede ændringer i udlændingeloven opfylder det grundlæggende forbud mod umenneskelig og nedværdigende behandling i EMRK artikel 3.

Med Venlig hilsen

Karin Verland
Direktør

[7] Lovforslaget, afsnit 2.2.2.1 Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, s. 13